

Veel dank!

[Handwritten signature]

Aan

Minister van SZW

nota

Beantwoording Kamervragen van het lid Saris (NSC) over
het bericht 'Voor 325.000 huishoudens dreigt

TER BESLISSING

Datum
04-11-2025Onze referentie
2025-Opgesteld door
Bijlage(n)
2**Aanleiding**

Op 1 oktober 2025 heeft het lid Saris (NSC) schriftelijke vragen gesteld over het bericht 'Voor 325.000 huishoudens dreigt pensioenarmoede' met als beantwoordingstermijn 22 oktober (2025Z18293). De beantwoording van de Kamervragen hangt samen met de Kamerbrief over de reductiedoelstelling voor werknemers zonder pensioenopbouw. In de Kamerbrief wordt ook gereageerd op de voortgangsrapportage van de Stichting van de Arbeid (StvdA), welke op 31 oktober naar u verstuurd is. Gezien de samenhang van de onderwerpen uit de Kamerbrief en de Kamervragen, is er gewacht op de voortgangsrapportage zodat deze als bijlage bij de Kamerbrief en tegelijkertijd met de beantwoording van de Kamervragen naar de Kamer verzonden kan worden. Bijgaand treft u de beantwoording van de set vragen aan.

Geadviseerd besluit

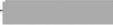
U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de beantwoording, waarna bijgaande antwoorden ondertekend aan de Tweede Kamer kunnen worden verzonden. De verzending zal gelijktijdig plaatsvinden met de verzending van de Kamerbrief Voortgang reductiedoelstelling werknemers zonder actieve pensioenopbouw in verband met de samenhang van de onderwerpen uit de Kamerbrief en de Kamervragen.

Kernpunten

- De vragen van het lid Saris (NSC) zien op een artikel uit Trouw naar aanleiding van het onderzoek uitgevoerd door De Nederlandsche Bank (DNB) voor het IBO Pensioenopbouw in balans.
- In het artikel wordt beschreven dat ongeveer 325.000 huishoudens na pensionering onder de armoedegrens dreigen te zakken, omdat zij moeten rondkomen van minder dan de AOW. Met name zelfstandigen, vrouwen en migranten hebben een grotere kans om later met minder pensioen te moeten rondkomen.
- In de beantwoording wordt ingegaan op het begrip 'toereikend pensioen', wordt het verschil in inkomen na pensionering tussen hoge en lage inkomens geduid en tussen mensen met en zonder een migratieachtergrond. Tot slot wordt kort ingegaan op de pensioenopbouw van zelfstandigen.

Toelichting

Datum
04-11-2025

Onze referentie
2025-

- In het IBO Pensioenopbouw in balans wordt een toereikend pensioen omschreven als een pensioen dat ervoor zorgt dat mensen nu hun pensionering in redelijke mate hun levensstandaard kunnen handhaven. Vaak wordt hiervoor een vervangingsratio van 70% van het laatstverdiende loon gehanteerd. De verwachting is namelijk dat men na pensionering minder lasten heeft.
- Het onderzoek uitgevoerd door DNB laat zien dat er grote verschillen in de hoogte van pensioenen zijn die Nederlandse huishoudens opbouwen. U geeft in uw beantwoording aan dat in lijn is met de doelen van het Nederlandse pensioenstelsel, waaronder het voorkomen van armoede en het behoud van de levensstandaard. Voor het eerste doel is het pensioenstelsel succesvol, met name door de AOW. Voor het tweede doel hangt het behouden van de levensstandaard samen met het inkomen voor pensionering. Hoe hoger het inkomen voor pensionering, hoe meer pensioenuitkering er immers nodig is om dit inkomen adequaat te vervangen. Vanuit dit perspectief ligt het in de lijn dat huishoudens met hogere inkomens meer pensioeninkomsten genieten.
- Het lid Saris (NSC) vraagt ook naar de verschillen tussen de pensioenopbouw van mensen met een migratieachtergrond en mensen zonder een migratieachtergrond. Migranten zouden volgens het onderzoek achterlopen op alle pijlers van het pensioen. Van migranten is niet bekend in hoeverre zij uiteindelijk in Nederland met pensioen zullen gaan of daarvoor terugkeren naar het land van herkomst. Daarnaast is niet bekend hoeveel middelen voor pensionering zij in het buitenland hebben opgebouwd en of zij beroep zullen doen op de Aanvullende inkomensvoorziening voor ouderen (AIO), waarmee hun inkomen na pensionering wordt aangevuld tot de voor hen geldende bijstandsnorm. Derhalve is het lastig vast te stellen hoeveel huishoudens daadwerkelijk onder de armoedegrens zullen komen.
- U geeft aan te blijven inzetten op de mogelijkheden die er in Nederland zijn om een goed pensioen op te bouwen. Voor de mensen die dat uiteindelijk niet lukt, blijft het vangnet van de AIO om zoveel mogelijk te voorkomen dat zij na pensionering onder de armoedegrens zouden zakken.
- Voor de pensioenopbouw van zelfstandigen kan men kijken naar de eerste pijler (AOW), de tweede pijler (bijvoorbeeld wanneer zij onder de werkingssfeer van een bedrijfstakpensioenfonds vallen), de derde pijler (vrijwillige aanvullend pensioen) en de vierde pijler (vermogen in de eigen onderneming en de eigen woning). Met name de vierde pijler speelt een belangrijke rol in de pensioenopbouw van zelfstandigen. Het IBO Pensioenopbouw in balans laat zien dat wanneer ook het vermogen in de woning en de onderneming wordt meegerekend, een groot deel van de huishoudens – en dus ook zelfstandigen – in staat is om na pensionering een vergelijkbare levensstandaard te behouden.
- De beantwoording van de Kamervragen wordt gelijktijdig met de Kamerbrief Voortgang reductiedoelstelling werknemers zonder actieve pensioenopbouw naar de Tweede Kamer verzonden. De onderwerpen uit Kamervragen en de Kamerbrief hangen namelijk in belangrijke mate samen. In de beantwoording van de Kamervragen wordt ook gerefereerd naar de Kamerbrief wanneer gevraagd wordt naar beleid om het aantal werknemers zonder (adequate) pensioen te reduceren.

Datum
04-11-2025

Bijlagen

Onze referentie
2025-

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Aanbiedingsbrief Beantwoording Kamervragen	Verzenden aan TK	
2	Bron - artikel Trouw "Voor 325.000 huishoudens dreigt pensioenarmoede" d.d. 26 september 2025	Ter informatie (niet verzenden)	